

Landbruksnytt

Østre Toten kommune • februar 2025

Innhold

Ny landbruksrådgiver.....	1
27. mars: Informasjonsmøte – solenergi i landbruket	2
Produksjons- og avløsertilskudd	2
Ny gjødselbrukforskrift.....	3
Regionalt miljøtilskudd – utbetaling	3
Tilskudd til drenering av jordbruksjord.....	3
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	4
Nydyrking	4
Godkjenning av nye arealer – frister for innmelding	5
Offentlig kontroll for å komme ut av floghavregisteret	5
Driveplikt	6
Innovasjon Norge	6
Hjorteviltjakta 2024	6
Gjennomførte tiltak i skog 2024.....	6
Utdanning og jobbmuligheter innen skogbruk – studér skogbruk på Evenstad!	7
Har du en innovativ idé du ønsker å forske på?	7
VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER	8
Kontakt oss!	8

Ny landbruksrådgiver

Erkki-Einar Søberg er nyansatt landbruksrådgiver i kommunen. Vi gleder oss over å ha fått med Erkki på «laget».

Han skal i hovedsak jobbe med SMIL-ordningen, nydyrking, tilskudd til drenering, regionalt miljøtilskudd, regionale miljøkrav, gjødselbruk-forskriften, forurensningssaker og kontakt med beitelagene. Tidligere har han jobbet som grønnsaksrådgiver i Norsk Landbruksrådgivning med ansvar for bønder på begge sider av Mjøsa, og han er derfor godt kjent med grønnsaksmiljøet i Østre Toten. Erkki har også jobbet i Mattilsynet og Graminor. Av formell bakgrunn har han en mastergrad i plantevitenskap fra NMBU på Ås.

Hvis dere har spørsmål rundt Erkkis ansvarsområder, er det bare å ta kontakt på e-post erkki-einar.soberg@ototen.no eller telefon 468 41 498. Han ser frem til å bli bedre kjent med dere!

27. mars: Informasjonsmøte – solenergi i landbruket

Torsdag 27. mars kl. 18-21 inviterer kommunen til kveldsmøte om solenergi i landbruket, med fokus på solceller og strømproduksjon. I møtet vil du få vite mer om:

- Hvorfor er solenergi interessant for landbruket?
- Ressursgrunnlaget i Norge
- Solenergiteknologi – hovedkomponentene i et solcellesystem (og litt om solfangere)
- Støtteordninger og andre rammevilkår
- Relevante faktorer for å oppnå lønnsomhet
- Erfaringer fra gårdsbruk som har investert i solenergi

Norges Vel er ansvarlig for det faglige innholdet i møtet.

Møtet blir arrangert i studiesenteret under biblioteket på rådhuset. Det er gratis å delta.

Det blir enkel servering. Vi ber derfor om at du melder deg på [via denne lenken](#) senest **mandag 23.3.**

Produksjons- og avløsertilskudd

Det er snart ny søknadsomgang for produksjons- og avløsertilskudd. **1. mars er det telledato**, og søknadssystemet åpner. I denne omgangen kan du søke om tilskudd på husdyr. Dette gir grunnlag for tilskudd til små og mellomstore melkebruk, tilskudd til økologisk husdyrproduksjon, avløsertilskudd for 2025 og tilskudd for grovfôrareal. De to sistnevnte søker du om i oktober, men du må ha registrert dyr du disponerer per 1. mars for at disse skal tas med i tilskuddsgrunnlaget for de to tilskuddsordningene.

For å få tilskudd for arealene må foretaket ditt drive «vanlig jordbruksproduksjon». Det er oftest i tilfeller hvor et foretak har svært lav produksjon at dette grunnvilkåret ikke er oppfylt. Hva som er å anse som vanlig jordbruksproduksjon innen arealproduksjon kan variere med produksjonstype og hvor produksjonen befinner seg. Vurderingen tar normalt utgangspunkt i om du har gjennomført de aktiviteter som regnes som vanlige for produksjonen (herunder om du benytter vanlige såmengder, gjødsling, vanlige jordarbeidingstiltak, høsting mv.).

Arealer som ikke høstes, er normalt ikke berettiget produksjonstilskudd. Hvis avlingen av ulike årsaker ikke er mulig å høste, må kommunen varsles og arealene befares. Det er landbruksforvaltningen i kommunen som kan gi foretaket fritak fra høstingsplikten. [Les mer om grunnvilkårene for å søke produksjonstilskudd her.](#)

Søknadsfristen er 15. mars. Innsendte søknader kan endres til og med 29. mars.

Hvis du glemmer å søke innen 15. mars, kan søknaden leveres inntil 14 dager etterpå. Utbetalingen reduseres da med 1 000 kroner per dag fristen er overskredet.

Du finner [mer informasjon om tilskuddsordningen her](#), og [lenke til søknadsskjemaet finner du her](#).

⇒ **Kontakt:** [Marte Marie Taralrud](#)

Ny gjødselbrukforskrift

1. februar 2025 trådte ny gjødselbrukforskrift i kraft, som erstatter deler av den tidligere gjødselvereforskriften. Den nye forskriften innebærer endringer som alle gårdbrukere må sette seg inn i. Blant de viktigste endringene er:

- Krav om gjødslingsjournal og nye bestemmelser om gjødslingsplanlegging fra 2026.
- Vesentlig kortere spredeperiode fra 2027:
Fra 1. mars til 1. september
(15. september hvis høstproduksjoner skal etableres).
- En innstramming av grenseverdiene for spredning av fosfor, som fra 2025 også vil omfatte mineralgjødsel. Ytterligere innstramming gjelder fra 2027.
- Mulighet for å velge mellom å bruke faste fosforgrenser eller balansegjødsling.
- Statsforvalteren får mulighet til å stille strengere krav eller pålegge avbøtende tiltak der elver og bekker ikke oppfyller målene i vannforskriften, noe som gjelder store deler av Østre Toten.

Du kan lese mer om endringene her:

- [Nye regler for lagring og bruk av gjødsel \(Statsforvalteren i Innlandet\)](#)
- [Rettleiing til gjødselbrukforskrifta \(Landbruksdirektoratet\)](#)

Før påske vil kommunen arrangere et informasjonsmøte om den nye gjødselbrukforskriften. Vi sender ut egen invitasjon så snart datoen er fastsatt.

Regionalt miljøtilskudd – utbetaling

Landbruksdirektoratet sender ut tilskuddsbrev i perioden 28. februar til 13. mars på vegne av kommunen. Innvilget tilskudd overføres på din bankkonto 14. mars. Det kan derfor gå litt tid fra du mottar vedtaksbrevet ditt og til tilskuddet kommer inn på din bankkonto.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Hvis du leier eller eier jordbruksareal som tidligere er grøftet, kan du søke tilskudd om drenering. Ved nydyrking med planering kan det ikke gis tilskudd til drenering, siden dreneringen er en del av nydyrkingsarbeidet.

Kommunen beregner tilskuddet ut fra vedlagt dreneringskart. Du må derfor legge ved et dreneringskart som viser hvor du har tenkt til å drenere. Skriv på lengden på hver enkelt dreneringslinje, da dette blir brukt i beregningen av tilskuddet.

Vi kan ikke gi mer tilskudd/utbetale mer ved sluttutbetalingen enn det som er innvilget i vedtaksbrevet, selv om du drenerer mer areal enn det du har lagt inn i søknaden. Vi kan heller ikke innvilge tilskudd til påbegynte prosjekter.

Mer informasjon om ordningen og søknadsskjema finner du på [Landbruksdirektoratets nettside](#).

Det er løpende søknadsfrist.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Du kan søke kommunen om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-midler). Søknadsfristen er **15. april**. Vi tar imot søknader løpende gjennom året også etter fristen, så lenge det er igjen penger i potten. **Vær obs på at du ikke kan få støtte til tiltak som er påbegynt før du har mottatt vedtak med positivt svar på søknaden din.**

Formålet med SMIL-ordningen er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap, og å redusere forurensning ut over det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Prosjekter og tiltak skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier. [Her finner du informasjon om hva som gjelder i Østre Toten kommune.](#)

Du må søke elektronisk via denne siden: [Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#). Viktige vedlegg til søknaden er kostnadsoverslag, beskrivelse og kartfesting av miljøtiltaket. Søknaden sendes automatisk til landbrukskontoret i Østre Toten via Altinn.

Mer informasjon finner du på [kommunens nettside](#) og på [Landbruksdirektoratets nettside](#).

⇒ *Kontakt:* [Erkki-Einar Søberg](#)

Nydyrking

Det aller viktigste når du skal søke om å få dyrke opp nye arealer, er **å søke i god tid**. Du søker ved å bruke et digitalt søknadsskjema på [Landbruksdirektoratets nettside](#). Skjemaet fylles ut i Altinn

For alle nydyrkingstiltak skal du som søker selv vurdere om tiltaket må konsekvensutredes. Du må selv sørge for og bære kostnadene ved at undersøkelsen gjennomføres. Utredningen må følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.

Konsekvensutredningen skal omfatte positive, negative, direkte, indirekte, midlertidige, varige, kortsiktige og langsiktige virkninger av den planlagte nydyrkingen. Vi tar forbehold om at det også kan være andre forhold som bør utredes, og som avdekkes ved en konsekvensutredning.

For nydyrkingstiltak over 50 dekar er det et absolutt vilkår at det er foretatt en vurdering av om tiltaket skal konsekvensutredes. Ved nydyrkingstiltak mindre enn 50 dekar skal det *vurderes* om tiltaket skal konsekvensutredes, med mindre det kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller andre viktige miljøhensyn.

Dette må du legge ved søknaden:

- Kart i farge (målestokk 1:5000) som viser det planlagte nydyrkingsarealet, atkomsten til nydyrkingsarealet, eiendommen og området omkring
- Plan for grøfting av arealet (med en beskrivelse av hvor stein og stubber skal deponeres/dumpes)
- Hvis relevant: Konsekvensutredning, beskrivelse av planlagt drift av nydyrkingsarealet, kostnadsoverslag for nydyrkingen, kart over registrerte natur- og kulturlandskapsverdier.

⇒ *Kontakt:* [Erkki-Einar Søberg](#)

Godkjenning av nye arealer – frister for innmelding

Landbrukskontoret har tidligere innført frister for å melde inn nye arealer som ønskes godkjent som innmarksbeite og ferdige nydyrkingsarealer. Dette er gjort for at vi skal kunne garantere at endringene blir klare til søknadsfristene for regionalt miljøtilskudd og produksjonstilskudd.

Fristen for å melde inn arealer som ønskes godkjent som **innmarksbeite** er **1. juni**. Da vil vi avtale befaringsammen med deg i løpet av vekstsesongen, slik at alt er klart til september. Dere som tidligere har vært i dialog med saksbehandler om å gjennomføre befarings i år, vil bli kontaktet i starten av juni.

Frist for innmelding av **nydyrkingsarealer** som ønskes ferdiggodkjent, og som er tatt i bruk i vekstsesongen, er **1. august**. Arealet vil da bli befart før september, slik at dette er klart til ny søknadsomgang.

Det er NIBIOs gårdskart som er grunnlag for tilskuddsutmålingen. Kartet blir låst i tilskuddsordningen for regionalt miljøtilskudd i begynnelsen av september.

Det vil ikke bli foretatt befaringer i den perioden det er ferieavvikling.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Offentlig kontroll for å komme ut av floghavreregisteret

Etter [forskrift om floghavre](#) § 6 skal driftsansvarlig på en landbrukseiendom sørge for årlig floghavrekontroll på all dyrket mark med unntak av fulldyrket eng. Hvis det tidligere har vært floghavre på eiendommen, er eiendommen registrert i floghavreregisteret.

Hvis du mener eiendommen nå er fri for floghavre, bør det gjennomføres en offentlig kontroll. Det første året er det kommunen som gjennomfører kontrollen. Mattilsynet gjennomfører kontroll det andre året. Hvis det ikke oppdages floghavre på noen av kontrollene, blir eiendommen fjernet fra floghavreregisteret.

Hvis du ønsker å begynne prosessen for å ta eiendommen ut av floghavreregisteret, må du sende inn et [skjema for offentlig kontroll](#) til kommunen før 1. mai. Du kan lese mer om dette på [Mattilsynets side om floghavre](#), under punktet «Offentlig kontroll for å komme ut av floghavreregisteret». På denne siden kan du også lese mer om floghavre og bekjempelse.

Ved den offentlige kontrollen blir det gjennomført en systematisk gjennomlysning av alt dyrka areal på eiendommen. På arealer hvor det tidligere er registrert floghavre, er det viktig at det er dyrket en lett kontrollerbar vekst i kontrollårene (vårbygg eller vårhvete). Alt jordbruksarealet må være kontrollerbart. Hvis arealet med tidligere funn av floghavre ikke er kontrollerbart, må kontrollen utsettes.

Eiendommer kan også fjernes fra floghavreregisteret hvis det sammenhengende de ti siste årene har vært grasproduksjon på arealet der det har vært tidligere funn. Dette forutsetter at det ved den offentlige kontrollen ikke blir gjort funn andre steder på eiendommen.

Driveplikt

Landbrukskontoret fikk i fjor informasjon om ulike jordbruksarealer som ikke er i drift. Dette er ikke i henhold til jordlovens bestemmelse om driveplikt, som sier at **eier må drive jordbruksarealet selv eller leie det bort i tråd med de krav som gjelder** (jordloven § 8).

I år kommer kommunen til å følge ekstra godt med på dette, og følge opp de arealene som ikke blir drevet. Husk at du ikke har rett til produksjonstilskudd for arealer som er ute av drift.

⇒ *Kontakt:* [Ada Engødegard](#)

Innovasjon Norge

Det er igjen tid for å sende inn søknad til Innovasjon Norge, hvis du har et prosjekt som er aktuelt for slik støtte. På [Innovasjon Norges nettside](#) finner du mer informasjon om hvem som kan få midler, hva de kan finansiere, forutsetninger osv. for tradisjonelt landbruk og for tilleggsnæring. På nettsiden finner du også søknadsskjemaet. Det er nå det samme skjemaet som skal brukes uavhengig av om du skal søke lån, tilskudd eller begge deler.

Fra og med februar kommer ikke søknadene først til kommunen for vurdering, men går direkte til Innovasjon Norge.

Det er viktig å merke seg at Innovasjon Norge ikke prioriterer prosjekter der støtten de gir ikke er avgjørende for gjennomføringen av prosjektet, eller prosjekter hvor man ikke henter eller planlegger å hente en vesentlig del av sysselsettingen og inntekten fra gården. De prioriterer heller ikke verksted, redskapshus, lagerbygninger, utleiebygg eller løpende vedlikehold.

I 2024 ble det gitt tilbud til ti foretak i Østre Toten kommune, med totalt 9 205 000 kroner i tilskudd. Flere av disse prosjektene har kommet langt i prosessen, og noen av dem er allerede ferdigstilte.

Hjorteviltjakta 2024

Resultatet av jakta høsten 2024 er:

- 79 felte elg
- 11 felte hjort
- 141 felte rådyr

Gjennomførte tiltak i skog 2024

	Antall	Areal	Kostnad	Tilskudd
Grøfterensk	4 791	0	98 727	21 125
Markberedning	0	791	550 431	129 519
Nyplanting	320 871	1 754	2 490 890	0
Suppleringsplanting	73 287	1 040	683 262	0
Ungskogpleie	0	3 083	2 009 613	649 655
Kunstig kvisting	0	29	5 800	0
Urørte biotoper				81 724

Tilskuddssatsene for 2025 er ikke avklart enda, men de vil bli lagt ut på kommunens hjemmeside når de er klare.

Utdanning og jobbmuligheter innen skogbruk – studér skogbruk på Evenstad!

Det er svært gode tider i skogbruket, og bransjen trenger flere folk! Universitet i Innlandet, Evenstad, tilbyr både i [bachelor i skogbruk](#) og [master i bærekraftig skogforvaltning](#).

Hvorfor søke skogbruk på Evenstad?

- ✓ Skog gir samfunnet en rekke viktige goder, som råstoff, karbonlager, rekreasjonsområde og hjem for mange arter
- ✓ Forvaltning av skog blir stadig viktigere for å ivareta disse godene for dagens og fremtidige generasjoner
- ✓ Evenstad ligger i Norges desidert største skogfylke
- ✓ Studentene har mye tid ute og sammen med skognæringen
- ✓ Teori og praksis hånd i hånd gir solid fundament for god forvaltning
- ✓ Studentene går rett ut i topp relevant jobb etter studiene
- ✓ Nære bånd mellom studenter og med forelesere
- ✓ Foreleserne har mye relevant praksis, fra drift av egen eiendom eller annet arbeid i næringen
- ✓ Samarbeid med skognæringen og offentlig forvaltning gjennom hele studieløpet gjør studiene motiverende og relevante
- ✓ Du lærer forvaltning, biologi, økonomi, økologi, teknologi, jus og GIS – blant annet!

Alle med generell studiekompetanse fra videregående skole kan søke innen den ordinære **fristen 15. april**. Det er også mulig å søke opptak basert på realkompetanse, med frist **15. mars**. Søknad til bachelorprogrammet gjøres [her](#), og til masterprogrammet [her](#).

Hvis du kjenner noen som kan være interessert i dette,

[Her finner du mer informasjon om skog, skogbruk og skogbruksstudier](#), og om [hva noen med erfaring sier om utdanning og jobbmuligheter i bransjen](#).

Har du en innovativ idé du ønsker å forske på?

Innlandet fylkeskommune har gjennom [FORREGION](#) mål om å få flere bedrifter til å bruke forskning og utvikling i sitt innovasjonsarbeid. Landbruksnæringen på Toten har i liten grad benyttet seg av ordningen, og dette ønsker fylkeskommunen å endre.

Gjennom ordningen får virksomheter tilbud om gratis rådgivning for å mobilisere og søke støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter. Dette inkluderer bistand til å identifisere, koble riktig kompetanse, utvikle prosjekter og søke midler.

Har du en idé du vil videreutvikle? Ønsker du å høre mer om ordningen? Da bør du bli med på [digitalt informasjonsmøte 2. april](#).

VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER

- ⇒ **01.03.** Telledato produksjonstilskudd
- ⇒ **15.03.** Søknadsfrist produksjons- og avløsertilskudd
- ⇒ **15.03.** Tiltak i beiteområder
- ⇒ **23.03.** Påmelding til infomøte om solenergi 27.03.
- ⇒ **29.03.** Etterregistrering produksjons- og avløsertilskudd
- ⇒ **15.04.** Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)
- ⇒ **01.05.** Arealer for floghavrekontroll
- ⇒ **01.06.** Innmarksbeiter som ønskes godkjent
- ⇒ **01.08.** Nydyrkingsarealer som ønskes ferdig godkjent

Kontakt oss!

Østre Toten kommune, telefon 611 41 500.

For informasjon om hovedansvarsområder for den enkelte ansatte, se [kommunens nettside](#).

Ada Engødegård, jordbrukssjef
ada.engodegard@ototen.no
tlf 468 36 982

Erkki-Einar Søberg, landbruksrådgiver
erkki-einar.soberg@ototen.no
tlf 468 41 498

Marte Marie Taralrud, fagleder landbruk
marte.marie.taralrud@ototen.no
tlf 468 55 927

Åse Marit Skjølås, skogbrukssjef
ase.marit.skjolas@ototen.no
tlf 468 44 731

